

Skattavakt PwC

Fréttabréf skatta- og lögfræðisviðs

9-10. tölublað 2014

Skattavaktin er mánaðarlegt fréttabréf PwC þar sem sérfræðingar á skatta- og lögfræðisviði PwC skrifa um skattarétt og tengd málefni.

pwc

Efnisyfirlit

Ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins í máli nr. E-25/13 (verðtrygging veðlána)

Tilskipun 93/13/EBE ekki talin leggja almennt bann við skilmálum um verðtryggingu veðlána í samningum milli lánveitanda og neytanda.

Molar frá Austurvelli

Fjallað um fyrirhugaðar breytingar á skattkerfinu og tillögur þar að lútandi.

Dómur Hæstaréttar Íslands í máli nr. 607/2014

Meðdómsmaður látinn víkja sæti vegna ummæla sem hann hafði haft um ákærðu í fyrirlestri.

Bréf leiðtoga ráðs Evrópusambandsins til írskra stjórnvalda

Leiðtoga ráð Evrópusambandsins telur líklegt að Írland hafi brotið gegn reglum um bann við ríkisaðstoð með samningum sínum við tölvurisann Apple.

Ráðgefandi álit EFTA- dómstólsins í máli nr. E- 25/13 varðandi verðtryggingu veðlána

Leitað var eftir ráðgefandi áliti EFTA-dómstólsins um hvort verðtryggingarákvæði í lánasamningi vegna húsnæðiskaupa teldust vera ósanngjarn samningsskilmáli sem víkja mætti til hliðar á grundvelli a-c. liðar 36. gr. samningalaga nr. 7/1936, en umrædd ákvæði voru fest í lög á Íslandi með innleiðingu tilskipunar 93/13/EBE, um ósanngjarna skilmála í neytendasamningum.

Í ráðgefandi áliti dómsins var því í fyrsta lagi slegið föstu að tilskipun 93/13/EBE legði ekki almennt bann við skilmálum um verðtryggingu veðlána í samningum milli lánveitanda og neytanda. Væri það mat dómstóla í landinu að meta hvort skilmáli um verðtryggingu í lánasamningi væri óréttmætur.

Í öðru lagi var talið að tilskipunin takmarkaði ekki svigrúm EES-rikis til að ákveða með lögum eða stjórnvaldsfyrirmælum hvaða þættir gætu valdið breytingum á þeirri vísitölu sem notuð væri til verðtryggingar og eftir hvaða aðferðum breytingar á vísitölunni skyldu mældar, að því gefnu að þeim væri lýst með skýrum hætti í samningnum.

Í þriðja lagi var talið að það væri dómstóla í landinu að taka afstöðu til þess hvort samið hefði verið sérstaklega um tiltekinn samningsskilmála í skilningi 3. gr. tilskipunarinnar.

Í fjórða lagi var talið að það væri dómstóla í landinu að meta hvort skilmáli í lánasamningi um verðtryggingu afborgana af láni til fjármögnunar á fasteignakaupum skyldi teljast hafa verið lýst fyrir neitandanum með skýrum og skiljanlegum hætti. Yrði slíkt mat að taka mið af nákvæmu orðalagi viðeigandi samningsskilmála og aðstæðum hverju sinni.

Í fimmta lagi var talið að túlka yrði 1. mgr. 6. gr. tilskipunarinnar með þeim hætti að í þeim tilvikum þar sem landsdómstóll kæmist að þeirri niðurstöðu að tiltekinn samningsskilmáli væri óréttmætur samkvæmt tilskipuninni bæri þeim dómstól að tryggja að slíkur skilmáli væri óskuldbindandi fyrir neytandann að því gefnu að

samningurinn héldi gildi sínu að öðru leyti án hins óréttmæta skilmála að því marki sem mögulegt væri með tilliti til laga.

Molar frá Austurvelli

Hinn 9. september sl. var lagt fyrir Alþingi frumvarp til laga um um breytingar á virðisauka-skattskerfinu, afnám vörugjalda og hækkun barnabóta.

Í frumvarpinu er nánar tiltekið lagt til að efra þrep virðisaukaskatts lækki úr 25,5% í 24% og að neðra þrep skattsins hækki úr 7% í 12%. Þá er lagt til að fólksflutningar í afþreyingarskyni verði virðisaukaskattsskyldir og að slík starfsemi verði felld undir lægra þrepið í virðisaukaskatti. Er þar að stórum hluta um að ræða þjónustu sem beinist að ferðamönnum, svo sem hvalaskoðunarferðir, hestaferðir og útsýnisflug, en einnig tilfallandi fólksflutninga, utan áætlunar, með hópferðabifreiðum.

Einnig er lagt til að lög nr. 97/1987, um vörugjald, falli brott. Helstu vörutegundir sem bera nú vörugjald eru sykrud matvæli, sykraðar drykkjarvörur (þó ekki áfengar og ávaxtasafar), byggingarvörur, bílavörur, stærri heimilistæki og önnur raftæki, svo sem sjónvörp og hljómflytningstæki.

Þá er ennfremur lagt til í fyrrgreindu frumvarpi að tekjutengdar barnabætur með hverju barni undir 18 ára aldri verði hækkaðar um 13% þegar búíð er að taka tillit til verðlagsuppfærslu og að skerðingarhlutföll verði hækkuð úr 3% í 4% með einu barni, úr 5% í 6% með tveimur börnum og úr 7% í 8% með þremur börnum eða fleiri. Þá er lagt til að tekjutengdar barnabætur með börnum undir 7 ára aldri hækki úr 100.000 kr. í 115.825 kr. og að skerðingarhlutfall vegna tekna hækki úr 3% í 4%. Einnig er lagt til að viðmiðunarfjárhæð um það hvenær barnabætur falli niður hækki úr 2.000 kr. í 5.000 kr. á hvern framfæranda.

Til viðbótar framangreindum breytingum á skattkerfinu hefur verið lagt fram frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga, þar sem gert er ráð fyrir því að lágmarksútsvar verði afnumið, enda séu óhófleg afskipti löggjafans af því hvernig sveitarfélögin fjármagni lögbundin hlutverk sín

óþörf og til þess fallin að draga úr valdi og ábyrgð kjörinna fulltrúa sveitarfélaganna til þess að haga rekstrinum með sem hagkvæmustum hætti.

Dómur Hæstaréttar Íslands í máli nr. 607/2014

Fallist var á kröfu ákærðu um að meðdómsmaður í máli gegn ákærðu fyrir héraðsdómi viki sæti í málinu á þeim grundvelli að réttmæt ástæða væri til að draga óhlutdrægni hans í efa.

Ákærðu var gefið að sök meiri háttar brot gegn lögum nr. 3/2006, um ársreikninga, og lögum nr. 79/2008, um endurskoðendur, í störfum sínum við endurskoðun ársreikninga tiltekinna fyrirtækja fyrir árin 2006 og 2007.

Byggði krafa ákærðu um að hinn tilgreindi meðdómsmaður, sem er lektor við viðskiptafræðideild Háskóla Íslands, viki sæti í málinu, m.a. á því að meðdómsmaðurinn hefði með óhlutdrægum hætti fjallað um störf ákærðu í fyrirlestri. Í glærum vegna fyrirlestrarins, sem væru öllum aðgengilegar á netinu, kæmi m.a. fram: „[B] annaðist endurskoðun allra sex bankanna, nema hvað.“.

Hæstiréttur taldi að með þessum orðum sínum hefði meðdómsmaðurinn vikið óbeint að ákærðu, sem störfuðu hjá viðkomandi endurskoðunarfyrirtæki. Þegar þau orð væru sett í samhengi við hvassa gagnrýni meðdómsmannsins í fyrirlestrinum á störf endurskoðenda mætti skilja þau svo að í þeim fælist áfellsdómur yfir störfum ákærðu. Hefðu ákærðu samkvæmt því réttmæta ástæðu til að draga óhlutdrægni meðdómsmannsins í efa og bar honum því að víkja sæti í málinu.

Ólögमत रíkisaðstoð Írlands til Apple

Leiðtogaráð Evrópusambandsins hefur birt opinberlega bréf þar sem fram kemur að ráðið telji að Írland hafi hugsanlega brotið gegn reglum Evrópusambandsins um ólögmeta ríkisaðstoð með samkomulögum (e. „APA“ Advanced Pricing Agreement) sem írsk skattyfirvöld gerðu við tölurisann Apple annars vegar árið 1991 og hins vegar árið 2007. Í bréfinu eru reglur um milliverðlagningu raktar og leiddar líkur að því að írsk stjórnvöld hafi mögulega ekki haft í heiðri armslengdarreglu OECD í samkomulögum sínum við félagið og með því veitt félaginu ákveðið forskot á markaði, enda hafi félagið á grundvelli þessara samkomulaga getað hagað uppbyggingu fyrirtækjasamstæðu sinnar með þeim hætti að skattbyrði þess var umtalsvert lægri en annarra félaga í sambærilegri stöðu.

Í bréfinu kemur fram að leiðtogaráðið álíti að þessi hugsanlega ríkisaðstoð sé ekki í samræmi við þær hugmyndir sem búa að baki innri markaði Evrópusambandsins þar sem ekki sé um að ræða tilteknar þróunaraðgerðir eða tímabundnar ráðstafanir sem ætlað er að rétta við efnahagslegan ójöfnuð á tilgreindum svæðum. Hefur leiðtogaráðið gefið Írlandi frest til að leggja fram athugasemdir og gögn í tilefni af bréfinu en ekki er búist við endanlegri niðurstöðu í málið á næstunni.

Er leiðtogaráðið í Brussel jafnframt að rannsaka sambærilega samninga sem alþjóðleg stórfyrirtæki eins og Starbucks og Fiat hafa gert við stjórnvöld í ýmsum Evrópulöndum.

Skatta- og lögfræðisvið PwC

Starfsfólk skatta- og lögfræðisviðs PwC býður upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

- Alþjóðlega skattaráðgjöf
- Félagarétt
- Milliverðlagningu („Transfer pricing“)
- Samruna, skiptingar og yfirtökur
- Skattlagningu einstaklinga
- Skattlagningu rekstraraðila
- Virðisaukaskatt

Starfsmenn sviðsins hafa mikla reynslu og yfirgripsmikla þekkingu á sviði skatta- og félagaréttar og veita viðskiptavinum aðstoð og ráðgjöf varðandi lögfræðileg álitaefni.

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ábyrgðarmaður

Jóhanna Á. Jónsdóttir

Sviðsstjóri skatta- og lögfræðisviðs

Sími: +354 550 5356

johanna.a.jonsdottir@is.pwc.com

Ritstjóri

Þórarinn Egill Þórarinsson

Lögfræðingur á skatta- og lögfræðisviði

Sími: +354 550 5352

thorarinn.e.thorarinsson@is.pwc.com

PwC | Skógarhlíð 12 | 105 Reykjavík | S: 550 5300 | Fax: 550-5301 | www.pwc.com/is

Þessi samantekt felur ekki í sér ráðgjöf af neinu tagi. Ekki ætti að aðhafast samkvæmt vefriti þessu án þess að fá sérfræðilega ráðgjöf. PricewaterhouseCoopers ehf., PricewaterhouseCoopers LLP, hluthafar, starfsmenn og umboðsaðilar bera ekki ábyrgð á upplýsingum sem gefnar eru í þessu vefriti eða aðgerðum sem framkvæmdar eru af hálfu annarra aðila á grundvelli þessara upplýsinga.

©2014 PricewaterhouseCoopers ehf. Allur réttur áskilinn. „PricewaterhouseCoopers“ vísar til PricewaterhouseCoopers ehf. á Íslandi, nema ráða megi af samhengi eða beinum tilvísunum að vísað sé í önnur fyrirtæki innan PricewaterhouseCoopers Íslandi, nema ráða megi af samhengi eða beinum tilvísunum að vísað sé í önnur fyrirtæki innan PricewaterhouseCoopers International Limited sem öll eru lagalega sjálfstæðar einingar.